

मराठा विद्या प्रसारक समाजाचे,

कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, दिंडोरी

ता. दिंडोरी, जि. नाशिक - ४२२ २०२ (महाराष्ट्र)

फोन : (०२५५७) २२२३३३ फॅक्स : (०२५५७) २२२२७७

E-mail ID : srcollege.dindori@mvp.edu.in Website : mvpsrcollegedindori.ac.in

PROSPECTUS

2020-21

स्थापना : जून २००१

(आय.डी.नं. - पी.यु./एन एस/ए सी एस/६९/२००१)

कॉलेज कोड : ६८३ परीक्षा केंद्र क्र. १४८

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाशी संलग्न

वरिष्ठ महाविद्यालय

डॉ. वेदश्री थिगळे

(M.A., M.Ed., Ph.D.)

प्राचार्या

मराठा विद्या प्रसारक समाज, नाशिक

- कार्यकारी मंडळ -

सन २०१७ ते २०२२

* कार्यकारी मंडळाचे पदाधिकारी *

डॉ. तुषार रामकृष्ण शेवाळे	अध्यक्ष
श्री. माणिकराव माधवराव बोरस्ते	सभापती
श्री. राघो काशिराम आहिरे	उपसभापती
श्रीमती निलीमाताई वसंतराव पवार	सरचिटणीस
डॉ. सुनिल उत्तमराव ढिकले	चिटणीस

* कार्यकारी मंडळाचे तालुका सदर्य *

श्री. भाऊसाहेब लक्ष्मण खातळे	इगतपुरी
श्री. उत्तम गणपत भालेराव	चांदवड
श्री. दत्तात्रय रामचंद्र पाटील	दिंडोरी
श्री. नामदेव (नाना) नभाजी महाले	नाशिक
श्री. अशोक राजाराम पवार	कळवण व सुरगाणा
श्री. प्रल्हाद दादा गडाख	निफाड
श्री. दिलीप रघुनाथ पाटील	नांदगांव
डॉ. प्रशांत उदाराम देवरे	बागलाण
डॉ. जयंत त्र्यंबकराव पवार	मालेगांव
श्री. रायभान गंगाधर काळे	येवला
श्री. हेमंत विठ्ठल वाजे	सिन्हर
श्री. सचिन पंडीतराव पिंगळे	नाशिक ग्रामीण
डॉ. विश्राम मालजी निकम	देवळा

* सेवक सदर्य *

श्री. गुलाबराव मुरलीधर भामरे	प्राथमिक व माध्यमिक विभाग
श्रीमती नंदा अशोक सोनवणे	प्राथमिक व माध्यमिक विभाग
प्रा. नानासाहेब त्र्यंबक दाते	उच्च माध्यमिक व महाविद्यालय विभाग

श्रीमती निलीमातार्ड पवार

सरचिटणीस, मविप्र समाज, नाशिक

मराठा विद्या प्रसारक समाज ही संस्था महाराष्ट्रातील अग्रगण्य संस्था आहे. तिच्या गुणवत्ता व उच्च शैक्षणिक दर्जामुळे या संस्थेत प्रवेश मिळण्यासाठी सर्वांची घडपड सुरु असते. संस्था शैक्षणिक साधने व सुविधा पुरवण्याची बांधीलकी पाळते. “बहुजन हिताय बहुजन सुखाय” नुसार संस्थेची कार्यप्रणाली चालते. त्यामुळे संस्थेची दमदार वाटचाल आपल्या सर्वांच्या साक्षीने होते. आहे. आपल्या सहकायानि आणि आपल्या संस्थेवर असलेल्या निष्ठेने हे सारे शक्य होते. याची आम्हा सर्वांना जाणीव आहे.

दिंडोरी येथील कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, दिंडोरी हे महाविद्यालय गेल्या वर्षांपासून आपल्या भव्य अशा स्व-मालकीच्या इमारतीत निसर्गरम्य वातावरणात स्थलांतरीत केले आहे. महाविद्यालयात येण्या-जाण्यासाठी स्वतंत्र बसची व्यवस्था केलेली आहे. महाविद्यालयाने विद्यार्थ्यांना विविध क्षेत्रात पुढे जाण्यासाठी अनेक संधी उपलब्ध करून दिल्या आहेत. महाविद्यालयात विद्यार्थी व्यक्तिमत्व विकासाच्या दृष्टीने विविध योजना व उपक्रम राबविले जातात. ग्रामीण भागातील आपल्या विद्यार्थ्यांला शहरी विद्यार्थ्यांच्या बरोबरीने सक्षम करण्यासाठी महाविद्यालय कार्यरत आहे. विद्यार्थ्यांना आपला प्रवेश निश्चित करून विकासाच्या प्रक्रियेत सहभागी व्हावे. आपल्याला महाविद्यालयाकडून सहकार्य, नवनवीन संधी नक्की मिळतील हा मला विश्वास आहे. येथील सुसज्ज व भव्य इमारत, प्रयोगशाळा, ग्रंथालय, हिरवागार परिसर, भव्य मैदान, विविध स्पर्धांचे आयोजन, सर्जनशील उपक्रम आपला विकास घडवून आणेल याबाबत मला खात्री आहे.

दिंडोरीतील व परिसरातील सर्व विद्यार्थ्यांनी निकाल लागताच आपला प्रवेश निश्चित करावा. आतापर्यंत दिलेल्या उंदं प्रतिसादाबाबतचा आनंद व्यक्त करते. या संस्थेची प्रमुख म्हणून मी तुम्हाला हार्दिक शुभेच्छा देते.....

प्रिय विद्यार्थी, विद्यार्थीनीनो आणि पालक वृंद,

२०२०-२१ हे शैक्षणिक वर्ष जागतिक पातळीवर एक आगळे वेगळे वर्ष राहणार आहे. त्याचे कारण कोविड-१९ हे आहे. 'कोरोना' या ब्लायरसने अछबे जग व्यापले आणि माणसाच्या जगण्याच्या दिशा, पद्धती, विचार, आचार आणि वर्तन सारे काही बदलून टाकले. कोणी कोरोना बाधित झाले असे कळले की आपल्या पायाखालची जमीन हादरते. आपण तर हादरतोच पण हो कोरोनाग्रस्त ज्यांच्या सहवासात आला असेल ती माणसेही हादरतात. कारण यानंतरचा प्रवास जीवधेणा होतो. त्या सर्व टेस्ट, उपचार आणि १४ दिवस कोरोनाईन होण. काळजीत टाकून जाते. रोजच्या रोज बाढत जाणारी रुग्ण संख्या, शासनाने आदेशित केलेले लॉकडावून, १४४ कलम, आपली नोकरी, घर संसार, रोजंदारी, घराचा आर्थिक खर्च हे सारं सांभाळतांना सारं गणित चुकतच जाते, वाट पाहण्यापलीकडे तसे हातात काही उरत नाही.

जगण्याचा कळला अर्थ धावपळ होती आपली व्यर्थ
नको संपत्ती, नको पैसा, माणसा सारखा रहा माणसा
नको ना रे स्पर्श करू कोरोना, माणूस ठरे माणसासाठी जीवधेणा.

माणसाला माणसापासून दूर नेणारी आणि माणसाला माणसात आणणारी ही घटना. या घटनेने सर्वच क्षेत्रावर आपला प्रभाव टाकला आहे. त्यातून शैक्षणिक क्षेत्रही दूर राहिलेले नाही. मार्च ते आजपावेतो या क्षेत्रात अनेक बदल होत आहेत. राहिलेल्या परीक्षा, त्यांचे निकाल आणि आता सुरु झालेली प्रवेश प्रक्रिया. या सर्व घटनेला प्रत्येकाने सकारात्मक पद्धतीने सामोरे जाणे अनिवार्य आहे. महणून आपण आता पुढे जावू या.

मराठा विद्या प्रसारक समाजाचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, दिंडोरी हे आदिवासी भागात ज्ञानदानाचे पवित्र कार्य करणारे एक अग्रेसर उपक्रमशील महाविद्यालय आहे. संस्थेचे 'बहुजन हिताय, बहुजन सुखाय' हे ब्रीट चाक्य केंद्रस्थानी ठेवून धार्मिक परिसरात शैक्षणिक कार्य करून विश्वव्यापी जीवनमूल्य, वैज्ञानिक दृष्टिकोन आणि तंत्रज्ञानाची कास घरून विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास करण्यासाठी सतत प्रयत्नशील आहे. जागतिकीकरणाच्या प्रक्रियेत विस्तारापेक्षा गुणवत्तेलाच प्राधान्य देण्यात येते. आजच्या स्पर्धात्मक युगात आमचे विद्यार्थी मागे राहू नयेत यासाठी आमचे महाविद्यालय कालसापेक्ष असे अद्यावत शिक्षण देण्याचा प्रयत्न करीत आहे. या कोविड-१९ च्या घटनेनंतर शिक्षण क्षेत्रात आमूलाग्र बदल झालेले आहेत. ते बदल या महाविद्यालयाने झेलले आहेत आणि बदल केले आहेत. आता काही प्रमाणात अध्यापन वर्गात आणि काही प्रमाणात ऑनलाईन राहणार आहे. महाविद्यालयाने ही सुविधा उपलब्ध करून दिली आहे. आमच्या प्राध्यापकांनी ऑनलाईन अध्यापनासाठी गुगल क्लास, यु-ट्यूब निर्मिती केली आहे. त्याचा विद्यार्थ्यांना लाभ होणार आहे.

भारतीय संस्कृतीचा वारसा जतन करून विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास, चारित्र संपन्न, संस्कारक्षम पिढी निर्माण करणे तसेच मानवी जीवनाच्या बौद्धिक, सामाजिक, राजकीय, आर्थिक, भौतिक, सांस्कृतिक अंगाबाबत जे उत्कृष्ट नैतिक व समाजमान्य मूल्य आहेत ती विद्यार्थ्यांमध्ये रुजविण्याची व्यापक दृष्टी महाविद्यालयाकडे आहे.

जागतिकीकरणाच्या, कोरोना नंतरच्या प्रक्रियेत आपले स्वतःचे अस्तित्व, स्वतःची ओळख निर्माण करणे, थांबलेल्या विकासाला चालना देणे हा या महाविद्यालयाचा हेतू असुन येणारा प्रत्येक विद्यार्थी त्यापद्धतीने घडविणे ही आमची जबाबदारी आहे. अशी धारणा असणारे व त्यासाठी अविश्रांत परिश्रम करणारे हे उपक्रमशील महाविद्यालय आहे.

नागरिकीकरण व संस्कृती यामध्ये सुसंबंध साधणारे शिक्षण म्हणजेच खेरे शिक्षण होय. आज शिक्षण प्रक्रियेतही सामाजिक, राष्ट्रीय गरजानुसार बदल होत आहे या पाश्वभूमीवर आमचे विद्यार्थी सर्वदृष्टीने सक्षम होऊन कोरोना नंतरच्या बदलाचा सुवर्णमध्य साधणान्या या अस्तित्वाच्या लढाईत यशस्वी होतील हा आम्हाला विश्वास आहे. त्यासाठीच आमची घडपड आहे. महाविद्यालयाची गुणवत्ता बाढविण्यासाठी विद्यार्थ्यांनी आम्हास साथ देवून चांगले नागरिक बनून आदर्श भारत घडवावा हीच इच्छा व्यक्त करते. सर्वांना सुविश चिंतते व मनःपूर्वक शुभेच्छा देते.

धन्यवाद !

प्राचार्य डॉ. वेदश्री विजय थिगळे

समाजदिन प्रसंगी बोलताना मा.आ.नरहरी क्षिरवाळ

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर पुण्यतिथी निमित्त प्रतिमा पूजन

यशवंतराव चव्हाण जयंती निमित्त प्रतिमा पूजन

लोकमान्य टिळक जयंती निमित्त प्रतिमा पूजन

शिवजयंती निमित्त प्रतिमा पूजन

हुतात्मा दिनानिमित्त मार्गदर्शन करताना प्राचार्या डॉ.वेदश्री थिंगळे

महात्मा गांधी य लालबहादूर शास्त्री जयंती निमित्त प्रतिमा पूजन

इंदिरा गांधी जयंती निमित्त प्रतिमा पूजन

वनस्पतीशास्त्र विद्यार्थी विकास मार्गदर्शन

जागतिक महिला दिनानिमित्त मार्गदर्शन करताना प्राचार्या

संविधान दिन प्रसंगी ध्वजारोहण करताना मान्यवर

आय.सी.टी. ट्रेनिंग प्रोग्राम प्रसंगी मार्गदर्शन करताना श्री.कांबळे साहेब

आंतरराष्ट्रीय योगदिन

आपले पर्यावरण, माझी जबाबदारी प्रार्थना

औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था, दिंडोरी शैक्षणिक भेट

गोकुळाष्टमी साजरी करताना विद्यार्थी

करिअर गाईडनस व मार्गदर्शन कार्यशाळा

कायदेविषयक मार्गदर्शन कार्यशाळा

मराठी भाषा पंथरवडा निमित्त ग्रंथप्रदर्शन

डॉ.एस.आर.रंगनाथ जयंतीनिमित्त प्रतिमापूजन

माजी राष्ट्रपती डॉ.ए.पी.जे.अब्दुल कलाम वाचन प्रेरणा दिन

माजी विद्यार्थी मेळावा

प्रथम वर्ष वैद्यकीय तपासणी

युवक महोत्सव

चतुर्थ श्रेणी कर्मचारी कार्यशाळा

प्रजासत्ताक दिनानिमित्त उपस्थित मान्यवर

दिव्यांग कार्यशाळेप्रसंगी मार्गदर्शन करताना श्री.विकास शेजवळ

दिव्यांग कार्यशाळेप्रसंगी मार्गदर्शन करताना श्री.दिनेश उकिंडे

सर्प संवर्धन व जनजागृती प्रसंगी मार्गदर्शन

मधुमक्खिका पालन प्रशिक्षण कार्यशाळा

शेळी पालन प्रशिक्षण कार्यशाळा

यशवंतराव चव्हाण सायन्स सेंटर येथे शैक्षणिक भेट

मराठी राजभाषा दिनाप्रसंगी मार्गदर्शन करताना प्राचार्या

मराठी राजभाषा दिन प्रसंगी भित्तीपत्रिका उद्घाटन

वाइकॉम मंडळ उद्घाटन प्रसंगी मार्गदर्शन करताना प्राचार्या

मराठी भाषा संवर्धन पंधरवडा निमित्त स्वाक्षरी स्पर्धा

जेठ नागरिक रक्तगट तपासणी

जेठ नागरिक रक्तगट तपासणी

जागतिक ओझोन दिन

पर्यावरण जनजागृती रामशेज किला

अनुक्रमणिका

मा, सरचिटणीस सो यांचे मनोगत

Grammatical Review

१. मा.सरचिटणीस सो यांचे मनोगत
 २. प्राचार्याचे मनोगत

Vision, Mission, Goals and Objectives of the College.

४. मराठा विद्या प्रसारक समाज, मारात्मक या सत्यवाची पूर्वपाठ्याचा.
 ५. महाविद्यालयाची ठळक वैशिष्ट्ये

200 - 200

८. वाणिज्य शाखा: प्रथम, द्वितीय, तृतीय वर्ष
 ९. विज्ञान शाखा : प्रथम, द्वितीय, तृतीय वर्ष

सवलती, शिष्यवृत्ति व बक्षिस योजना.

११. विद्यालयाचे वतन व शासकांसंबंधाबाबा नव्यम.

महाविद्यालयाचा वळ.

- #### 14. CANCELLATION OF ADMISSION & REFUND OF FEES.

(प्रवर्श २६ व व प्रवर्श का परतांचा संबंधा नियम)

VISION, MISSION GOALS AND OBJECTIVES OF THE COLLEGE

Vision Statement:

To promote education for people in rural,tribal and backward area and prepare them to improve their own lives,communities, social awarness,inculcating moral and social ethical values amongst the society.

Mission Statement: “Mass Education for the welfare of masses”

“To support and inspire quality education through Curriculum Development, Higher Education Opportunities,Education Leadership and Community Empowerment”

Objectives & Goals

- * To provide dynamic and creative academic environment to enhance the natural talent among the rural youth.
- * To promote higher education for the economically weaker and socialy backward section of the society.
- * To develop vocational and professional competencies among the students.
- * To inculcate good moral values and sense of humanity.
- * To promote use of electronic knowledge resources.
- * To create social awareness, social commitment and patriotism among the students.
- * To provide maximum facilities to minority and under privileged (reserve category)students

मराठा विद्या प्रसारक समाज, नाशिक, या संस्थेची पूर्वपीठीका :

शिक्षणाशिवाय तरणोपाय नाही या महातमा ज्योतिराव फुले यांच्या क्रांतिकारी विचाराने महाराष्ट्रातील बहुजन समाजात शिक्षणविषयक भान निर्माण केले. याच विचाराचा पाठपुरावा राजर्षी शाहू महाराज, महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे, श्रीमंत सयाजीराव गायकवाड महाराज, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर, कर्मवीर भाऊराव पाटील, डॉ. पंजाबराव देशमुख आदी विचारवंत समाजसुधारकांनी अत्यंत मनापासन केला. खेळ्यापाड्यात पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक आणि माध्यमिक विद्यालये उघडल्याशिवाय व क्रमाने उच्च शिक्षण देणारी महाविद्यालये काढल्याशिवाय शिक्षणाचा प्रकाश पोहचणार नाही ही धारणा या समाजसुधारिणांची होती. त्यांच्या परंपरेचे पाईक होऊन कर्मवीर रावसाहेब थोरात, कर्मवीर गणपतदादा मोरे, डी.आर. भोसल आदी कार्यकर्त्यांनी नाशिक जिल्ह्यातील शिक्षणप्रसाराच्या कार्याचा वसा घेतला. सन १९१४ साली उदोजी मराठा वस्तीगृह स्थापन करून या महत्कार्याची मुहूर्तमेढ रोवली. सन १९१३ साली अखिल भारतीय मराठा शिक्षण परिषदेच्या नाशिक येथील अधिवेशनात धार संस्थानाचे राजे श्रीमंत उदोजीराव पवार यांनी रूपये १०,००० ची देणगी देऊन संस्थेचा पाया तर भक्तम केलाच पण संस्था सुस्थिर व्हावी हा दृष्टीकोन ठेवून रु. २,००० चे वार्षिक अनुदानही सुरू केले. तसेच राजर्षी शाहू महाराज यांनी रु. १५०००, श्रीमंत सयाजीराव गायकवाड महाराज यांनी रु. १२०००, म्वालहेर नरेश श्रीमंत माधवराव महाराज यांनी रु. १०,००० व उद्योजक पांडुरंग जावजी चौधरी यांनी रु. ३०००, अशा अनेक शिक्षणप्रेमी महानुभवांनी त्याकाळी देणग्या देऊन संस्थेच्या कार्यविस्तारास शुभेच्छा दिल्या.

‘बहुजन हिताय । बहुजन सुखाय ॥’ हे ब्रीद अंगीकारीलेल्या संस्थेच्या कार्यास मदतीचा हातभार लावण्यासाठी तत्कालीन सामाजिक कार्यकर्ते शंकरराव कदम कातरणीकर, विठ्ठलराव गाढवे, किरीवानराव निंबाळकर, विठोबा पाटील कानळदकर, भाऊसाहेब हिरे, काकासाहेब वाघ, आणणासाहेब मुरकुटे हे पुढे आले. अनेक ठिकाणच्या दानशूर व्यक्तिमुळे आणि शिक्षणप्रेमी सामाजिक कार्यकर्त्यामुळे संस्थेचे रोपटे बहरू लागले. संस्थेचा पुढे वटवृक्ष झाला. सन १९६४ साली संस्थेचे सुवर्ण महोत्सव, सन १९८९ साली अमृत महोत्सव साजरे झाले. सन २०१४ साली संस्थेचा शताब्दी महोत्सव साजरा करण्यात आला. संस्थेचे सभासद, संस्थेचा शाखाविस्तार, विद्यार्थीसंख्या, सेवकसंख्या यांचा तपशील स्वतंत्रपणे दिलेला आहे. प्रगतीची ही मजल अक्षरशः थळ करणारी आहे. यासाठी संस्थेचे आजी माजी पदाधिकारी आणि कार्यकारी मंडळीतील सदस्य यांचे योगदान मौलिक आहे.

संस्थेच्या या शैक्षणिक व सामाजिक जनसेवेबद्दल सन २००० साली महाराष्ट्र शासनाने राज्य पुरस्कार देऊन गौरविले आहे तर सन २००६ साली यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक या विद्यापीठाने प्रवर्तित केलेला पंजाबराव देशमुख पुरस्कार देऊन संस्थेची प्रशंसा केली आहे. आज या संस्थेचे वय १०६ वर्षांचे आहे.

मराठा विद्या प्रसारक समाज, नाशिक

संस्था दृष्टिक्षेपात २०१९ - २०२०

* स्थापना	सन १९१४
* सार्वजनिक दूसर	रजि. नं. ए - ४३६/१९५४
* आजीव सभासद संख्या (जनरल)	१०,२११
* आजीव सभासद संख्या (सेवक)	३७८
* शाखांची संख्या	४८५
* विद्यार्थ्यांची संख्या	२१२५४३
* सेवक संख्या	९३७४
* अंदाजपत्रक	
	सुमारे ६८७ कोटी ५६ लाख (२०१९-२०)

शाखा विस्तार

पूर्व प्राथमिक शाळा (मराठी माध्यम)	७४	प्रिंटिंग प्रेस	०१
पूर्व प्राथमिक शाळा (इंग्रजी माध्यम)	१६	आय.टी.आय.	०८
प्राथमिक शाळा (मराठी माध्यम)	६९	मेडिकल कॉलेज	०१
प्राथमिक शाळा (इंग्रजी माध्यम)	१५	मेडिकल कॉलेज हॉस्पिटल ऑण्ड रिसर्च सेंटर	०१
आश्रमशाळा (प्राथमिक)	०३	विद्यार्थी वसतिगृहे	२४
आश्रमशाळा (माध्यमिक)	०२	शेतकी शाळा	०१
माध्यमिक शाळा (मराठी माध्यम)	१५८	ललितकला महाविद्यालय	०१
माध्यमिक शाळा (इंग्रजी माध्यम)	०५	जनशिक्षण संस्थान	०१
उच्च माध्यमिक विद्यालये	६१	पदविका फार्मसी महाविद्यालय	०१
अध्यापक विद्यालये	०४	परिचारिका प्रशिक्षण महाविद्यालय	०१
शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय	०१	अभियांत्रिकी महाविद्यालय	०१
कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालये	२२	कृषी महाविद्यालय	०१
फार्मसी कॉलेज	०१	भौतिकोपचार महाविद्यालय	०१
आर्किटेक्चर कॉलेज	०१	विधी महाविद्यालय	०१
बैचलर ऑफ डिझाइन	०१	कॉलेज ऑफ सोशल वर्क	०१
नर्सिंग कॉलेज	०१	पॉलिटेक्निक कॉलेज	०१
व्यवस्थापन संस्था (आय.एम.आर.टी.)	०१	नागरी आरोग्य केंद्र	०१
मविप्रवेचे प्रशिक्षण व विकास केंद्र	०१	ग्रामीण आरोग्य केंद्र	०१
म.वि.प्र. पीची फिसन सर्धी परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र	०१	एकूण	४८५

कला,वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय,दिंडोरी

ता. दिंडोरी, जि. नाशिक - ४२२ २०२.

--- वरिष्ठ महाविद्यालय ---

माहिती पत्रक : २०२० - २०२१

महाविद्यालय दृष्टिक्षेपात (College at a Glance) :-

जून २००१ मध्ये स्थापन झालेल्या आपच्या महाविद्यालयाने चालू वर्षी २० व्या वर्षात पदार्पण केले आहे. महाविद्यालयाने आदिवासी विभागात शिक्षणाचे नवे द्वार उघडले असून ग्रामीण व आदिवासी भागात शिक्षणाचा गुणात्मक प्रगतीचा आदर्श निर्माण केला आहे. महाविद्यालयात प्रशिक्षीत व तज्ज्ञ शिक्षकवृद्ध उपलब्ध आहे. तसेच शासकीय कामकाजासाठी अनुभवी सेवकवृद्ध आहे. महाविद्यालय स्वमालकीच्या जागेत स्थलांतरीत झाले आहे. महाविद्यालयात जाण्या-येण्याची स्वतंत्र बसची व्यवस्था केलेली आहे.

महाविद्यालयाची ठळक वैशिष्ट्ये

- * राष्ट्रीय मूल्यांकन समितीने महाविद्यालयास शैक्षणिक वर्ष २०१४-२०१५ मध्ये भेट देवून महाविद्यालयास "B" श्रेणी (CGPA 2.34) देवून गौरव केला आहे.
- * इमारत : महाविद्यालयाची नवीन, भव्य व आकर्षक इमारत आहे. हवेशीर व हिरवे वातावरण ही या परिसराची वैशिष्ट्ये. ग्रंथालय आणि वाचक कक्षांची सोय आहे. विद्यार्थी, विद्यार्थीनीसाठी स्वतंत्र स्वच्छतागृहाची सोय आहे. अध्यापनासाठी स्वतंत्र वर्ग, परीक्षा विभाग, प्राध्यापक कक्ष, सेमिनार हॉल, सुसज्ज व सर्व साधनांनी युक्त संगणक कक्ष इ. व्यवस्था इमारतीत करण्यात आलेली आहे.
- * महाविद्यालयाच्या सभोवताली आकर्षक वृक्ष लागवड असल्यामुळे वातावरण हवेशीर व प्रसन्न झाले आहे.
- * अद्यावत प्रयोगशाळा :
विज्ञान शाखेसाठी स्वतंत्र अद्यावत सर्व साधनांनी युक्त अशी प्रयोगशाळा हे महाविद्यालयाचे प्रमुख वैशिष्ट्ये आहे. प्रयोगशाळा सर्व प्रकारच्या आधुनिक उपकरणांनी, रसायनांनी सुसज्ज आहेत.

प्राध्यापक वर्ग :

महाविद्यालयीन शिक्षण क्षेत्रात अनुभव असलेल्या आपल्या विषयात तज्ज्ञ, उच्च शिक्षित, पी.एचडी, एम. फील, नेट, सेट पदवी प्राप्त केलेला आणि विद्यार्थ्यांबद्दल कल्पकल असणारा उत्साही, कार्यक्षम प्राध्यापक वर्ग महाविद्यालयात आहे.

समृद्ध ग्रंथालय :

ग्रंथालयाचे महत्त्व जाणून ग्रंथालयासाठी महाविद्यालयात स्वतंत्र सुसज्ज हॉल असून सदर हॉल शेजारी विद्यार्थी, प्राध्यापक व विद्यार्थीनोंकरीता अभ्यासिका कक्ष उपलब्ध आहे. विद्यार्थ्यांना आवश्यक ती क्रमिक व संदर्भ पुस्तके सुलभपणे मिळू शकतात तसेच वृत्तपत्र व नियतकालिके वाचनाची सुविधा आहे. सद्य स्थितीत ग्रंथालयात ८९८ ग्रंथ उपलब्ध असून ३५ मासिके व विविध विषयाचे जर्नल, १० दैनिक वृत्तपत्रे येतात. तसेच ग्रंथालयात शैक्षणिक क्षेत्रातील विविध विषयावरील सी.डी. उपलब्ध आहेत. ग्रंथालयात कामकाज संपूर्णतः संगणकीकृत करण्यात आलेले आहे.

१) ग्रंथालयात उपलब्ध पुस्तक शोधण्यासाठी ग्रंथालयाच्या मुख्य प्रवेशद्वाराजवळ OPAC (Online Public access catalogue) ठेवण्यात आलेला आहे.

२) ग्रंथालयात प्राध्यापक व विद्यार्थीसाठी इंटरनेट सुविधा उपलब्ध आहे.

३) विविध स्पर्धा परीक्षांची व साहित्य, विज्ञान, संस्कृती कोशवाहमय (MPSC/UPSC etc.) विद्यार्थ्यांना ग्रंथालयात वाचनासाठी उपलब्ध आहे.

४) ग्रंथालयात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना ओळखपत्र उपलब्ध करून देण्यात येते.

संगणक प्रयोगशाळा (कॉम्प्युटर सेंटर) :

२१ वे शतक हे माहिती व तंत्रज्ञानाचे युग आहे. हे जाणून त्यासाठी महाविद्यालयात सुसज्ज संगणक प्रयोगशाळा असून प्रयोगशाळेत इंटरनेट सुविधेसह पुरेसे संगणक आहेत. Physics/Electronics विभागामार्फत सदर सुविधेचे नियोजन केले जाते.

आरोग्य केंद्र:

विद्यार्थी व सेवकांची गरज लक्षात घेवून महाविद्यालयात आरोग्य केंद्राची स्थापना करण्यात आली आहे. केंद्रामार्फत मातृसंस्थेच्या वैद्यकीय महाविद्यालयाच्या सहकाऱ्यांनी विद्यार्थी व सेवकांना वैद्यकीय सेवा उपलब्ध करून देण्यात येते. तसेच प्रथम वर्षाच्या कला, वाणिज्य, विज्ञान प्रथम वर्ष एम.ए.व एम.कॉम. या विद्यार्थ्यांची सर्कीने वैद्यकीय तपासणी, आरोग्य शिबीर, रक्त तपासणी यासारखे शिबीर आयोजित करून उपक्रम राबविले जातात. यात विद्यार्थ्यांना जास्तीत जास्त मदत संस्थेच्या मेडीकल कॉलेज तरफे करण्याचा प्रयत्न असतो.

पदवी वर्गाच्या विद्यार्थ्यांकरीता भाषा प्रयोगशाळा (Language Laboratory) :

महाविद्यालयात आधूनिक तंत्रज्ञानाने विकसीत भाषा प्रयोगशाळा असून त्यामध्ये २५ विद्यार्थ्यांकरीता २५ Audio Cassette Listening booths आहेत. सदर तंत्रज्ञानाने विद्यार्थ्यांना इंग्रजी संभाषण कौशल्य व उच्चार अवगत करता येतात. विद्यार्थ्यांकरीता CD & Audio Cassette संच उपलब्ध आहेत.

जिमखाना (शारीरिक शिक्षण) :

विद्यार्थ्यांच्या बौद्धिक विकासाबोरोबरच त्याच्या शारीरिक व मानसिक विकासाकडे लक्ष देण्यात

येते, विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास बहावा यादृष्टीने महाविद्यालयात विविध देशी व विदेशी खेळांची सोय करण्यात आलेली आहे. सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने २०१५-१६ या शैक्षणिक वर्षात शारीरिक शिक्षण हा विषय प्रथम वर्ष कला, वाणिज्य व विज्ञान या वर्गांसाठी अनिवार्य केलेला आहे. महाविद्यालयाची स्वतंत्र जिमखाना इमारत असून त्यात इनडोअर खेळांसह सर्व व्यायामाच्या अत्याधुनिक साहित्य, उपकरणांनी सुसज्ज व्यायामशाळा उपलब्ध करण्यात आलेली आहे. तसेच बाह्यखेळांसाठी धावपट्टीसह भव्य क्रीडांगण आहे. क्रिकेट, हॉलीबॉल, हॉकी, फुटबॉल, खो-खो, योगासन, कबड्डी इ. सर्व प्रकारच्या सोयी सुविधा उपलब्ध आहेत.

उपहारगृह :

महाविद्यालयाच्या आवारात स्वतंत्र इमारतीमध्ये उपहार गृहाची सुविधा करण्यात आली असून त्यात स्टाफ व विद्यार्थ्यांसाठी स्वतंत्र व्यवस्था करण्यात आली आहे.

व्यवसाय मार्गदर्शन व रोजगार संधी केंद्र (Placement Cell):

- महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना वेगवेगळ्या क्षेत्रात रोजगार संधी मिळाव्यात ह्या हेतूने रोजगार संधी केंद्र सुरु करण्यात आले असून, त्याद्वारे विविध क्षेत्रातील आवश्यक मनुष्यबळाची माहिती घेऊन विद्यार्थ्यांसाठी महाविद्यालयातच नोकरीसाठीच्या मुलाखती (Campus Interviews) आयोजीत केल्या जातात. यातून विद्यार्थ्यांना अनेक ठिकाणी उच्च पदावर रोजगार संधी प्राप्त झाल्या आहेत. तसेच व्यवसाय मार्गदर्शन करण्यात येते.

दर्पण :

महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या वाढूमयीन कला गुणांना वाव देण्यासाठी, अभ्यासिका व विविध अभ्यासेतर विद्यार्थ्यांचा सहभागाच्या उपक्रमांची माहिती आणि त्यांचे कौतुक करण्यासाठी 'दर्पण' या महाविद्यालयाच्या नियतकालिकेचा वार्षिक अंक दरवर्षी प्रसिद्ध केला जातो.

एन.एस.एस. :

पुणे विद्यापीठाच्या अंतर्गत महाविद्यालयात वरिष्ठ महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांसाठी स्वतंत्र एन.एस.एस. पथक असून त्यात २०० विद्यार्थ्यांचा सहभाग असतो. विद्यार्थ्यांचा शिस्त, परीश्रम व नेतृत्व गुणांचा विकास साधला जातो. दोन वर्ष स्वयंसेवकाने श्रमसंस्कार शिवीरामध्ये सहभाग घेणे आवश्यक आहे.

व्यक्तिमत्त्व विकास कक्ष :

महाविद्यालयात व्यक्तिमत्त्व विकास कक्ष कार्यरत असून त्या अंतर्गत टी.बी.य.बी.ए., टी.वाय.बी.कॉम. व टी.वाय.बी.एस्सी वर्गांच्या विद्यार्थ्यांकरीता व्यावहारिक कौशल्य व मुलाखत तंत्रे प्राप्त करण्याकरीता (Soft Skills Development Programme) हे दहा दिवशीय शिवीर आयोजीत केले जाते.

विद्यार्थी तक्रार निवारण कक्ष :

महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांच्या समस्या समजून घेण्यासाठी स्वतंत्र विद्यार्थी तक्रार निवारण कक्ष

IQAC विभागामार्फत कार्यरत असून यात विद्यार्थ्यांच्या तक्रारीची दखल घेऊन लक्ष दिले जाते. तसेच मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांच्या आरक्षणासाठी समिती गठीत करण्यात आली आहे. दोन्ही समित्या विद्यार्थ्यांच्या अडीअडचणी सोडविण्यास मदत करतात. विद्यापीठाच्या २०१७ च्या कायद्यानुसार लैंगिक अत्याचार प्रतिबंध समिती नेमण्यात आली आहे.

वाहनतळ :

महाविद्यालयात स्टाफसाठी व विद्यार्थीसाठी स्वतंत्र वाहनतळाची व्यवस्था करण्यात आली आहे.

म.वि.प्र. विद्यार्थी सुरक्षा विमा योजना :

विद्यार्थीसाठी संस्थास्तरावर म.वि.प्र. समाज सुरक्षा विमा योजना सुरु करण्यात आलेली असून यात विद्यार्थीना सहभागी करून घेण्यात येते. योजनेचा लाभ येणेप्रमाणे आहेत.

- * रु. १०००/- मृत्यू किंवा कायमचे अपंगत्व.
- * रु. ५०००/- मोठी शख्क्रिया
- * रु. ३०००/- असाध्य आजारासाठी
- * रु. १०००/- अपघात/दुर्घटना

विद्यार्थी सुरक्षा निधी मविप्र संस्थेमार्फत

विद्यार्थीसाठी मविप्र संस्थेमार्फत संस्थेने नेमलेल्या कंपनीमार्फत विमा योजना सुरु करण्यात आली आहे.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ विमा योजना:

विद्यार्थीसाठी महाराष्ट्र शासनाची राजीव गांधी विमा योजना व पुणे विद्यापीठाच्या अपघात विमा योजनेचा लाभ देण्यात येतो. याचा फायदा गरीब व होतकरू विद्यार्थीना प्रोत्साहन देण्यासाठी होतो.

विद्यार्थी विकास मंडळ विविध योजना:

महाविद्यालय विद्यापीठ कायदा २०१६ नुसार राबविल्या जाणाऱ्या सर्व योजना

१) कमवा व शिका: गरजू व होतकरू विद्यार्थीसाठी महाविद्यालयात पुणे विद्यापीठाच्या सहकार्याने कमवा व शिका योजना राबविण्यात येते. यात विद्यार्थीना महाविद्यालयात दररोज साधारण दोन तासासाठी काम देवून आर्थिक मोबदला देण्यात येतो. गरजू विद्यार्थीनी कार्यालयात अर्ज सादर करावा.

२) विशेष मार्गदर्शन योजना

३) विद्यार्थीनी व्यक्तीमत्त्व विकास योजना

४) निर्भय कन्या अभियान

५) समर्थ भारत अभियान

६) विद्यापीठ स्तर विविध स्पर्धा

७) आपत्कालीन सहाय्य योजना

८) शैक्षणिक उपक्रमांतर्गत शिबरी

- ९) स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र
 - १०) पाणी व माटी परीक्षण केंद्र
 - ११) आपत्ती व्यवस्थापन
 - १२) बहिःशाल केंद्र
 - १३) दिव्यांग कार्यशाळा
 - १४) अभ्यासपूरक सहली
 - १५) महिला निवारण केंद्र
 - १६) पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांना संशोधन सादर करण्याची संधी
 - १७) समुपदेशन केंद्र
 - १८) महिला तक्रार निवारण केंद्र व समिती
 - १९) सांस्कृतिक कार्यक्रम व विविध स्पर्धा (महाविद्यालय व संस्था स्तरावर) वकृत्व, वादविवाद स्पर्धा, नृत्य, गायन, निबंध, पोस्टर्स, युवा संघदन, एकपात्री प्रयोग.
- * गरीब विद्यार्थ्यांसाठी अर्थसहाय्य योजना (Poor Boys Fund) या योजनेनुसार विद्यार्थी सहाय्य निधीतून गरीब विद्यार्थ्यांना पुस्तके, शैक्षणिक साहित्य व आर्थिक स्वरूपात मदत करण्यात येते.

ज्या पालकांना एकच मुलगी आहे व तिने PG ला प्रवेश घेतला आहे तिला शैक्षणिक मदत करण्यात येईल. तसेच प्रत्येक विभागातील गरीब विद्यार्थ्यांना याद्वारे मदत केली जाते. अंध, दिव्यांग विद्यार्थ्यांना आर्थिक मदत केली जाते.

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ अभ्यासकेंद्र

महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक प्रवाहात आणण्यासाठी यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाची अभ्यासकेंद्र २०१८ पासून सुरु करण्यात आली आहे. अभ्यासकेंद्रामध्ये बी.ए. व बी.कॉम. पदवीचे अभ्यासक्रम उपलब्ध आहेत. ज्या विद्यार्थ्यांना नेहमीत अभ्यासक्रमाद्वारे पदवी अभ्यासक्रम पूर्ण करणे अशक्य आहे अशा विद्यार्थ्यांना अभ्यासक्रमामार्फत शैक्षणिक संधी उपलब्ध करून दिली जाते. अभ्यासकेंद्रामार्फत विद्यार्थ्यांना आवश्यक सर्व सुविधा पुरविल्या जातात.

वरिष्ठ महाविद्यालय प्रवेश प्रक्रिया:

प्रवेश: महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ वा तत्सम परीक्षा (एच.एस.सी.) उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांना संबंधित शाखेत प्रथम वर्षात प्रवेश घेता येईल.

- १) प्रथम वर्ष कला, वाणिज्य, विज्ञान या वर्गातील प्रवेश विद्यापीठाच्या सूचनेनुसार ऑनलाईन होतील व विद्यापीठ, शासन व संस्था यांचेकडून वेळोवेळी येणाऱ्या सूचनेनुसार प्रवेश होतील. प्रवेशासाठी प्रत्यक्ष भेटावे.
- २) प्रवेश घेऊ इच्छिणाऱ्या विद्यार्थ्यांना या माहिती पत्रकासोबत दिलेले प्रवेश अर्ज भरून विहीत फीसह मुदतीत प्रवेश घेणे आवश्यक आहे. प्रवेश अर्जासोबत योग्यता प्रमाणपत्र अर्ज, मूळ दाखला,

- साक्षांकित व छायांकित गुणपत्रक, आधारकार्ड, राष्ट्रीयकृत बैंकेचे खाते, पासबुकची सत्यप्रत, जातीचा दाखला, जात वैधता प्रमाणपत्र, २ फोटो यांच्या प्रत्येकी दोन प्रती जोडणे आवश्यक आहे.
- ३) कॉलेजच्या हजेरी पटावर असणाऱ्या विद्यार्थ्यांना त्यांचा अभ्यासक्रम या महाविद्यालयामध्ये पुढे सुरु ठेवायचा असेल तर त्यांनाही प्रवेश अर्ज ठराविक मुदतीत भरणे आवश्यक आहे.
 - ४) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ क्षेत्रातील इतर महाविद्यालयामधून येणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी त्यांच्या पूर्वीच्या महाविद्यालयाकडून ट्रान्सफर सर्टिफिकेट, कॅरेक्टर सर्टिफिकेटसह फी भरून प्रवेश घेणे आवश्यक आहे.
 - ५) सर्व प्रकारचे पदविका पूर्ण केलेल्या विद्यार्थ्यांना सावित्रीबाई फुले विद्यापीठ नियमानुसार द्वितीय वर्षात प्रवेश मिळेल.
 - ६) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाखेरीज इतर विद्यापीठ/महाराष्ट्राबाहेर शिक्षण मंडळातून येणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी पुणे विद्यापीठाकडून पात्रता (Eligibility) प्रमाणपत्र मिळविणे आवश्यक आहे. त्यासाठी पात्रता (Eligibility) प्रमाणपत्र अर्ज व त्या सोबत दोन गुणपत्रक व खालील प्रमाणपत्रांच्या साक्षांकित व छायांकित अर्जासोबत जोडणे आवश्यक आहे.
१. स्थलांतर दाखला (Migration Certificate) दुसऱ्या विद्यापीठाकडून
 २. स्थलांतर दाखला (Transfer Certificate) अन्य महाविद्यालयातून
 ३. आवश्यक गुणपत्रक (Statement of Marks)

वरील प्रकारची प्रमाणपत्रके अर्जासोबत जोडून विहीत फी भरून प्रवेश निश्चित करणे आवश्यक आहे.

२०२०-२०२१ या शैक्षणिक वर्षात दिल्या जाणाऱ्या शिक्षणाची रूपरेखा

चालू शैक्षणिक वर्षामध्ये पुणे विद्यापीठाच्या नियमानुसार पुढील वर्गाचे अभ्यासक्रम आमच्या महाविद्यालयात शिकविण्यात येतील.

कला :

- १) एफ. वाय. बी.ए. -२ तुकडी
- २) एस. वाय. बी.ए.-२ तुकडी
- ३) टी. वाय. बी. ए.-१ तुकडी

वाणिज्य :

- १) एफ. वाय. बी. कॉम.-२ तुकडी
- २) एस. वाय. बी. कॉम.-२ तुकडी
- ३) टी. वाय. बी. कॉम.-१ तुकडी

विज्ञान :

- १) एफ. वाय. बी. एस्सी.-२ तुकडी (१ अनुदानित, १ विना अनुदानित)
- २) एस. वाय. बी. एस्सी.-२ तुकडी (१ अनुदानित, १ विना अनुदानित)
- ३) टी. वाय. बी. एस्सी.-१ तुकडी (अनुदानित)

विद्यापीठाच्या परिपत्रकाप्रमाणे प्रत्येक तुकडीत १२० विद्यार्थ्यांना प्रवेश द्यावयाचा असल्याने सर्व पदवी वर्गात प्रवेश मर्यादित आहे याची संबंधीतांनी नोंद घ्यावी.

कला शारखा :

कला शाखेत प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांला प्रत्येक वर्षी ६ विषय याप्रमाणे तीन वर्षांत १९ पेपर्सचा अभ्यास करावा लागेल. विद्यापीठाने मागील वर्षापासून प्रथम वर्षाला Credit System नुसार अध्यापन केले जाते. विद्यापीठाने ठरवून दिलेल्या गुणदान प्रमाणे मूल्यमापन होत असते. त्या मूल्यमापनाचे विभाजन ७०: ३० याप्रमाणे ठरले आहे. त्यानुसार ७० मार्कस विद्यापीठ परीक्षा नुसार होते तर ३० मार्कस् अंतर्गत मूल्यमापन हे महाविद्यालयात २० मार्कसची चाचणी परीक्षा व १० मार्कसची स्वाध्याय/गटचर्चा यानुसार मूल्यमापन १०० मार्कसचे गुणदानाचे विभाजन करून विद्यार्थ्यांना Credit प्राप्त होते.

त्याचप्रमाणे विद्यापीठाने या वर्षापासून २०२०-२०२१ ब्लिंटीय वर्षास देखील Credit System नुसार प्रवेश घ्यावा लागेल. त्याचे गुणदान ७०:३० असेच मूल्यमापन करण्यात येणार आहे.

अ) प्रथम वर्ष कला: (Credit System)

प्रथम वर्ष कला Credit System द्वारे प्रवेश राबविला जातो.त्या नियमावलीनुसार या वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी खालील दोन समहा पैकी एका समहाची निवड करावी.

‘अ’ गट

‘ब’ गट

१) इंग्रजी (Compulsory)	१) इंग्रजी (Compulsory)
२) मराठी	२) मराठी
३) अर्थशास्त्र	३) Optional English
४) राज्यशास्त्र	४) राज्यशास्त्र
५) भूगोल	५) भूगोल
६) इतिहास	६) इतिहास
७) शा.शिक्षण व खेळ (Compulsory)	७) शा.शिक्षण व खेळ (Compulsory)

सूचना : अर्थशास्त्र किंवा Optional इंग्लिश यापैकी एकाची निवड करावी. उल्लेले सर्व विषय अनिवार्य आहेत. एकण सहा विषय.

१) Compulsory English	Sem I Compulsory English-I
Sem II Compulsory English-II
२) मराठी :	Sem I मराठी साहित्य कथा व भाषिक कौशल्य विकास
Sem II मराठी साहित्य एकांकिता व भाषिक कौशल्य विकास
३) अर्थशास्त्र :	Sem I भारतीय आर्थिक पर्यावरण
Sem II भारतीय आर्थिक पर्यावरण
४) राज्यशास्त्र:	Sem I भारतीय संविधानाची ओळख
Sem II भारतीय संविधानाची ओळख